

KAJ NAM POVE STATISTIKA O LETOŠNJEM PRVEM POLLETJU

Gospodarski premiki v okviru skupnega evropskega tržišča

Porast industrijske proizvodnje le za 1 odst. večji od lanske

Komisija Evropskega skupnega trga objavlja vsake tri mesece poročila o ekonomskih gibanjih v državah članicah in na območju kot celoti. Zadnje poročilo, objavljeno pred kratkim, se v glavnem nanaša na letošnje prvo polletje, vsebuje pa tudi nekatera predvidevanja do konca tega leta.

Ce gledamo skupni trg kot celoto, lahko ugotovimo, da se je ekspanzija v drugem tromesečju nadaljevala s enakim tempom kot v prvem tromesečju. Inozemsko povpraševanje kaže v glavnem znake nezmanjšane porabe, to pa velja tudi za notranje povpraševanje, čeprav se je to pomeklo nekoliko zmanjšalo, predvsem zaradi zmanjšanja investicij v obliki zalog. Porast investicij v opremo je ostal v glavnem nespremenjen. Do dolocene zastoja pri investicijah je prišlo v Italiji in Franciji, delno tudi v Belgiji in na Nizozemskem, povečala pa so se v Zahodni Nemčiji.

Z izjemo Italije, kjer se je nekoliko zmanjšala aktivnost v gradbeništvu — zlasti pri gradnji stanovanj — je bil v drugih državah delež teh investicij dokaj pomemben. Tudi zasebna potrošnja se je obdržala na ravni, sicer predvsem kot rezultat občutnega porasta plačnega sklada in med. Medse so se relativno malo povečale v Franciji, nekoliko bolj v Italiji, do občutnega porasta pa je prišlo na Nizozemskem, v Zahodni Nemčiji, Belgiji in Luksemburški.

Po podatkih statističnega urada evropskih skupnosti je znašal porast industrijske proizvodnje v prvem letošnjem tromesečju glede na ustrežno lansko razdobje le 1%. V Franciji je bil zaustavljen nekoliko manjši padec proizvodnje, medtem ko se proizvodnja v Italiji še nadalje povečuje. Na Nizozemskem ni posebnih sprememb, v Zahodni Nemčiji pa je zaradi zmanjšanja ponudbe prišlo do dolocene zastoja v ekspanziji proizvodnje, medtem ko je zastonj nekoliko večji v belgijsko-luksemburški uniji, in sicer zaradi neugodnega gibanja povpraševanja.

Tudi na trgu delovne sile je prišlo do dolocene popuščenosti napetosti v Franciji in Belgiji, nekoliko v manjšem obsegu pa tudi na Nizozemskem. V Italiji se je povečalo število nezaposlenih, vendar je v posameznih sektorjih podoben delovni teden (število delovnih ur), tako da bi lahko govorili o doloceni stabilizaciji na trgu delovne sile. Kljub doloceni popuščenosti napetosti, pa je problem pomankanja delovne sile na Nizozemskem in v Zahodni Nemčiji še vedno precej pereč.

Za razliko od izvoza je prišlo pri uvozu do ponovnega zmanjšanja stopnje rasti. To pojasnjuje delno z večjo zadržanostjo industrije, kar zadeva izpolnjevanje zahtev surovin in polizdelkov, delno pa tudi z izjemnimi čimilitvi, kot so stavke pristaniških delavcev, ki so bolj prizadele uvoz kakor izvoz.

Po carinskih statistikah je znašal primanjkljaj trgovske bilance v prvem tromesečju 1965 338 milijonov dolarjev, kar obsega le približno eno tretjino primanjkljaja v istem razdobju preteklega leta. Kar zadeva plačilno bilanco je, kot kaže, presežek nekoliko manjši kot v zadnjem tromesečju 1. 1964, kar kaže na delno zmanjšanje neto priloka kapitala.

Blagovna izmenjava med samimi državami članicami je bila v prvih mesecih letošnjega leta v porastu. Po carinskih statistikah in na podlagi podatkov o ustreznem uvozu je bila medsebojna blagovna izmenjava v 1. 1965 za 10% večja kot v prvem tromesečju 1. 1964. Nenavadno močan je porast uvoza Zahodne Nemčije, ki je v drugih državah članicah kupila za približno 40% več.

blaga kot v ustreznem razdobju leta 1964.

Komisija meni, da bo prišlo do nadaljnjega porasta izvoza v države članice. To tem prej zato, ker so ugodne možnosti glede gibanja povpraševanja v industrijsko razvitih državah. Nasproti letu 1964 je znašal porast medsebojne izmenjave zunanjetrgovinske izmenjave za 10%, kar kaže na to, da se zunanja trgovina skupnega trga čedalje bolj koncentrija po eni strani k medsebojni izmenjavi, po drugi pa k industrijsko razvitim zahodnim državam. Leta 1964 je znašal porast medsebojne izmenjave držav članic skupnega trga 15%. Nasproti letu 1964 (ko je začel funkcionirati ST) je znašal porast 166%. Nasproti temu pa se je uvoz iz držav članic povečal v istem razdobju samo za 66%.

Zahodna Nemčija ustvarja nekaj več kot eno tretjino uvoza in več kot 14% izvoza celotnega območja.

Pretežni del blagovne izmenjave skupnega trga z državami članicami odhaja na industrijsko razvite države Zahoda. Značilno je, da narašča delež teh držav v zunanji trgovini ST iz leta v leto, in to na račun deleža držav v razvoju. Leta 1964 je znašal delež

razvitih držav Zahoda v uvozu ST 57% nasproti 53% v 1. 1963. V istem razdobju se je delež držav v razvoju v celotnem uvozu ST zmanjšal od 42% v 1. 1963 na 37% v 1. 1964, medtem ko se je delež vzhodnoevropskih socialističnih držav nekoliko povečal — od 5% v letu 1963 na 6% v letu 1964.

V letih od 1958 do 1964 se je uvoz držav članic ST iz držav članic povečal za 66%. Od tega uvoza iz industrijsko razvitih zahodnih držav za 81%, iz držav v razvoju pa za 44%. Hkrati se je tudi izvoz najhitreje povečeval v industrijsko razvite države (za 81%), izvoz v vzhodnoevropske države pa je nekje na sredi (+36%).

Tudi sama komisija skupnega trga ugotavlja, da so potrebna posebná prizadevanja, da bi intenzivirali trgovino z drugimi območji, zlasti pa z državami v razvoju. Kar zadeva trgovino s kmetijskimi proizvodi, ugotavlja poročilo komisije, da se je v 1. 1964 povečal primanjkljaj nasproti tretjim državam (nečlanicam), vendar pa je hkrati porastla medsebojna izmenjava. V lanskem letu se je iz tretjih držav zlasti povečal uvoz lesa (574 milijonov dolarjev), 282 milijonov dolarjev v letu 1962 in sladkorja (261 milijonov dolarjev), 119 milijonov dolarjev v letu 1962). Hkrati se je nekoliko povečal izvoz žitaric in vina. (Gospodarski vestnik)

Slovenska filmska umetnica Majda Potokar v vlogi laživke v istoimenskem slovenskem filmu, za katerega pa so mnenja dokaj deljena

Ogromna razlika v življenjski dobi na svetu

BEOGRAD, 1. — Smrtnost na svetu se vrtila okoli 7 smrti na tisoč prebivalcev v razvitih deželah in do 20 v deželah v razvoju. Najboljše razmere glede tega srečamo v Evropi, vendar pa se odstotek smrtnosti na tej celine menjuje od severa proti jugu, tako da imamo na severu 7, na jugu pa tudi 11 smrti na tisoč prebivalcev na leto. Te podatke so objavili danes demografi in drugi strokovnjaki na svetovni konferenci o demografiji v Beogradu.

Po podatkih, ki so bili prikazani na konferenci, se povprečna življenjska doba na svetu vrtila od 20 do 75 let. Najbolj dolgo živijo Švedi ter prebivalci Nove Zelandije, vtem ko imajo najkrajše življenjsko dobo v nekaterih afriških deželah.

V Jugoslaviji znaša povprečna življenjska doba pri ženskah 64, pri moških pa 61 let in pol. Toda demografi so izračunali, da ženske v Sloveniji živijo v povprečju nad 70 let, moški pa 67 let. Najkrajša povprečna življenjska doba pa je na Kosovem in v Metohiji, kjer znaša komaj 45 let in to kljub temu, da se je na tem področju doseglo največje zmanjšanje smrtnosti v letih po drugi svetovni vojni in to s pomočjo zdravstvenih ukrepov in uvajanja zdravstvenih zaščit.

Več strokovnjakov je v diskusiji prikazalo zanimive podatke o naporih za zmanjšanje smrtnosti in za podaljšanje povprečne življenjske dobe.

Zdravstveno stanje Nobelovca Schweitzerja ne obeta nič dobrega

LAMBARENE (Gabon), 1. — Dr. Albert Schweitzer, znani nemški zdravnik, filozof in Nobelov nagajenec za mir, ki je pred nedavnimi slavil svoj 80. rojstni dan in ki že 50 let deluje v svoji bolnišnici v Lambarene v Gabonu v Afriki, se ne počuti najbolje. Njegovi kolegi iz iste bolnišnice so izjavili, da se dr. Albert Schweitzer že nekaj tednov ni počutil dobro, da je bil hudo utrujen, od večera pa da je njegovo zdravstveno stanje zaskrbljujajoče.

Po zadnjih vesteh je slabo zdravstveno stanje dr. Schweitzerja prisililo v posteljo, vendar se je v zadnjih urah zanimalo tudi manjše izboljšanje, vtem ko je njegovo zdravstveno stanje večerjalo resne skrbi. O vzrokih takšnega zdravstvenega stanja dr. Schweitzerja ni nič znanega, ker njegovi kolegi v bolnišnici v Lambarene ne marajo nič povedati. Vse kaže, da se je stari zdravnik v zadnjem času s intenzivnim delom močno utrudil.

Dr. Schweitzer je pred 50 leti odšel v Afriko in se v svoji medicinski stroki prilagodil razmeram, to se pravi, da je ustanovil tam bolnišnico za tamkajšnje zdravstvene pomoči potrebne ljudi, ki «bele halje» niso marali, ker so se pač v potrebi zatekali k svojememu plemenitemu vraču. Dolgo let se je nemški zdravnik trudil, da je pridobil zaupanje preprostitih ljudi iz džungle. S svojimi skromnimi sredstvi ter s prispevki iz raznih krajev sveta je sredi Afrike postavil pomemben medicinski center.

Občinski svet je »protestno pismo« rasistov sicer odbil, toda Cartwright ni mogel več zdržati na delovnišči, kjer je pred leti in si je raje poiskal novo zaposlitev. Najbolj ga je utrudilo obnašanje delovnih tovaršev — je rekel.

Mlada histerika sta imela srečo

SIDNEY, 1. — V Avstraliji se vedno pogostje kažejo izbruhi pomanjšanosti ali kolektivne histerije, ki jo kažejo mladi fanatiki lahke glasse. Neko 15-letno dekle je padlo z okna, ko se je preveč napadla čez, da bi videlo avstralskega pevca Tonyja Worsleja, ki se je po naključju vozil mimo. Čeprav je dekle padlo kakih 15 metrov globoko na pločnik, si je zlomilo le roko. Na letališču v Melbourne pa je ameriškega pevca P.J. Robjya sprejela cela množica mladih oboževalcev in neka deklica, ki je hotela svojega oboževanega pevca videti od blizu, se je v gneči zagnala pod njegovim avtomobilom.

Bivši siamski dvojčici se bosta vrnila domov

TURIN, 1. — Bivši siamski dvojčici Santina in Giuseppe Poglia sta danes zapustila zavod »San Giuseppe« v Ouliu, kjer sta prebivali podružnično mesec poletnih. Dvojčici bosta morala ponovno na otroško kliniko v Turinu, da bi ju tu pregledali zdravniki, ki so ju pred časom »ločili«. Nato pa ju bodo odpeljali na dom v Grazzano d'Asi.

Med šmarnom na Angleškem 86 mrtvih

LONDON, 1. — Po začasnih podatkih britanskega ministrstva za prevoze je med angleškim velikim šmarnom, ki mu oni pravijo »Bank holiday«, izgubilo življenj v prometnih nesrečah 86 oseb. Angleški veliki šmarni dan je štiri dni; na prvi dan, to se pravi v petek je izgubilo življenj v prometnih nesrečah 23 oseb, v soboto 26, v nedeljo 15, v ponedeljek pa 22.

Rasizem na Angleškem

LONDON, 1. — Derek Cartwright, 31-letni delavec iz Wolverhampton, se je znašel v resnih težavah zaradi tega, kar je nekega dne objavil na kosilo indijskega inženirja. V tem primeru je ponovno prišel do izraza rasizem, ki tudi na Angleškem še vedno tli.

Derek Cartwright stane v eni izmed tako imenovanih ljudskih hiš v Wednesfieldu in vse kaže, da so njegovi sosedi v hiši hudo občutili kar se plemenskih predsodkov tiče. Pred časom sta 26-

V kratkem izide Prešeren v poljskem prevodu

LJUBLJANA, 1. — Te dni je kot gost Društva slovenskih književnikov na obisku v Sloveniji poljski pesnik in kulturni delavec Marian Piechal iz Lodza na Poljskem. Prišel je na obisk v Slovenijo, da bi dokončal svoje delo o Francetu Prešernu. Marian Piechal je bil že pred leti v Sloveniji in sicer z delegacijo poljskih književnikov. Ob tej priložnosti je bil tudi na Gorenjskem in se tako navedel za Prešerna, da se je s skupino poljskih prevajalcev lotil prevajanja Prešerenovih pesni. V tem mesecu bo izšel v poljsko prevedeni Prešeren v celini, na poljski zbirki »PIW«. V tej zbirki Poljaki objavljajo dela največjih svetovnih pesnikov.

Pri prevajanju Prešerna v poljsko so poleg Mariana Piechala sodelovali še poljski pesniki Anja Kamińska, Severny Polak in Jan Koprowski. Uvodno besedo k zbirki pa je napisal slovenski književnik in slavenist kritik Božidar Borke.

»V začetku smo mislili, da je Prešeren, kot pesnik romantičen, še nekoliko oddaljen od našega časa. Pri prevajanju pa smo z velikim zadovoljstvom ugotovili, da ima še veliko povedati tudi našemu današnjemu človeku« — je rekel Marian Piechal, ki je dodal: »Tudi zalozba, ki je v začetku nameravala odmeriti tri izdaje Prešerenovih pesni le dve knjižni polji se je odločila, da jih natisne štiri«.

Iz razgovora s poljskim književnikom se je zvedelo, da so poljski prevajalci prevedli približno dve tretjini Prešerenovih pesni. Izpustili so razne krajše epigrame, ki so po svoji vsebini in brez komentarja poljskemu bralcu nekoliko oddaljene.

»Posebej blizu nam je »Krst pri Savici«, odlični so »Soneti nesreče« in »Soneti venca«. Priletnega pa nas je tudi satirna ost v nekaterih Prešerenovih sonetih« — je dodal Piechal, ki piše še obširno študijo o Prešernu, knjigo o Sloveniji in antologijo slovenske poezije od Vodka do danes.

»Trebnjani« ne bo zalila tisk v Dobriču.

BEOGRAD, 1. — Vode akumulacijskega jezera pred hidrocentralsko Trebnjico bodo zalile vrsto naselij in med temi tudi nekaj starodavnih spomenikov. Vendar je ustreznim ukrepom uspelo preprečiti vodstvo graditeljev Trebnjice, da bi dali finančna sredstva za demontiranje, prenos in ponovno postavitve stare cerkve in sličnice pri samostanskih poslopjih v Dobriču. Te kulturne spomenike bodo prenesli v vase Orak, kakih 10 km od Bileče, koder bo prešla trasa nove asfaltna ceste, ki bo povezovala Beograd z Dubrovnikom.

V cerkvi samostana Dobričevce so pomembne freske iz 16. do 18. stoletja. Njihovi avtorji so znani slikarji te dobe, med katerimi se zlasti odlikuje Georgije Mitrofanovič. Freske so najpomembnejše delo tega umetniškega spomenika, zato je bilo najvažnejše delo, rešiti freske. Treba je bilo najprej napraviti njihove kopije, nato jih smeti, kar je zelo tvegano delo. To so opravili strokovnjaki zavoda za zaščito kulturnih spomenikov v Sarajevu. Lani so smeli vse slike v skupni velikosti 216 kv. m.

Freske je snela ekipa sarajevskega zavoda s sodelovanjem najuglednejših slikarjev — restavtorjev in konservatorjev.

ZDA in Kanada sta lani uvozili manj filmov

NEW YORK, 1. — V lanskem letu sta ZDA in Kanada uvozili iz tujine 728 filmov, v letu 1963 pa 805. Vendar so v lanskem letu filmi prinesli več kot v prejšnjem letu in sicer lani skoraj 71 milijonov dolarjev, leto prej pa le obitnih 69 milijonov. Največ filmov sta ZDA in Kanada uvozili iz Velike Britanije (83 filmov), na drugem mestu pa sta Italija in Francija; vsaka je prodala v ZDA po 60 filmov. Lansko leto je Italija izvozila v Ameriko 83, Francija pa 91 filmov.

V Sofiji festival filmov o Rdečem križu

SOFIA, 1. — S svečanim sprejemom se je začel prvi mednarodni festival filma o Rdečem križu, ki ga organizira bolgarski Rdeči križ. Na 80-letnici ustanovitve te dobrodelne ustanove. Na tem festivalu sodelujejo mednarodno zveza Rdečega križa iz Zeneve, sorodne organizacije iz SZ, Romunije, Jugoslavije, obel Nemčiji, Čekoslovaške, Poljske in Madžarske, Libanona, Kanade, Indije ter Velike Britanije. Pri svečanosti otvoritvi je bil naveden tudi podpredsednik bolgarske vlade Ivan Mihajlov.

Študija o Garci Lorci v zalobli »Mlade Gardes«

MOSKVA, 1. — Zalobla »Mlada garda« je v zbirki »Izmenljivosti velikih ljudi« izdala knjigo o Garci Lorci pod peresa sovjetskega literarnega kritika Leva Osipova. Avtor dela prikaže profil velikega španskega književnika in opisuje njegovo kratko vendar zelo bogato življenje, ki ga je vsega posvetil španskemu ljudstvu. Avtor prikazuje tudi, kako so posamezna dela španskega književnika nastala. Pisec življenjskega zbrala snov iz bogate književnosti o Garci Lorci, ki je živel v Franciji, Argentini, Mehiki in Urugvaju.

Sporočilo tajništva knjižne nagrade Prato

PRATO, 1. — Tajništvo natečaja za knjižno nagrado Prato ter za knjižno nagrado ob 20-letnici odprnisknega gibanja, sporoča, da se bo žirija za obe nagradi sestala 4. septembra, ko bo sestavila ožji izbor za predloženih del za knjižno nagrado Prato, ter ožji izbor del, ki so bila predložena za nagrado ob 20-letnici odprnisknega gibanja. Doslej je bilo prijavljenih 25 del za prvo in 18 del za drugo nagrado.

Na newyorškem festivalu tudi Italija in Jugoslavija

NEW YORK, 1. — Na prihodnjem filmskem festivalu v New Yorku, ki bo od 7. do 14. septembra, bodo prikazali 25 celovečernih filmov in prav tolikšno število kratkih filmov iz 15 dežel. Med državami, ki sodelujejo na tem festivalu sta tudi Jugoslavija in Italija. Italijansko kinematografsko bosta zastopala Antonionijski film »La signora senza camelie« in Viscontijski film »Vaghe stelle dell'orsas«.

ZDRAVNIK BERRY O ZDRAVJU COOPERA IN CONRADA

Že jutri bi ju mogel poslati na štirinajstdnevno potovanje

«Mariner 4» je začel ponovno fotografirati - Naprave prav delujejo?

CAPE KENNEDY, 1. — Osemindvajset let po »Geminu 5«, ki je bil izstreljen 28. maja 1962, in »Kozmos 17«, ki je bil izstreljen 22. maja 1963, sta posledovno sovetom »področja« o posledicah ameriške atomske eksplozije od 9. julija 1962. Ta vest je bila objavljena sedaj v reviji sovjetske akademije znanosti, ki objavlja temeljito poročilo o namernih perznanljivostih rezultatov umetnih satelitov v »Kozmos«.

Revija vnaša, kakšne vse naloge so »povečane« posameznim »Kozmosom«. Te naloge so dokaj različne in gredo od proučevanja geofizičnih pojavov, do proučevanja magnetnih polj. Revija poroča, da so poleti proti daljnim planetom važni in da bo v bližnji bodočnosti možno izstreliti sondo tudi proti Saturnu in Jupiteru.

Naloge «Kozmosov»

MOSKVA, 1. — Dva sovjetska satelita in sicer »Kozmos 5«, ki je bil izstreljen 28. maja 1962, in »Kozmos 17«, ki je bil izstreljen 22. maja 1963, sta posledovno sovetom »področja« o posledicah ameriške atomske eksplozije od 9. julija 1962. Ta vest je bila objavljena sedaj v reviji sovjetske akademije znanosti, ki objavlja temeljito poročilo o namernih perznanljivostih rezultatov umetnih satelitov v »Kozmos«.

Revija vnaša, kakšne vse naloge so »povečane« posameznim »Kozmosom«. Te naloge so dokaj različne in gredo od proučevanja geofizičnih pojavov, do proučevanja magnetnih polj. Revija poroča, da so poleti proti daljnim planetom važni in da bo v bližnji bodočnosti možno izstreliti sondo tudi proti Saturnu in Jupiteru.

«Super Guppy» še večje od «Antonova»?

LOS ANGELES, 1. — Danes je v Van Nuysu v Kaliforniji opravilo svoj poskusni let ameriško prevozno letalo »Super Guppy«, ki je bilo napravljen za prevažanje vesoljskih raket. Velikansko letalo more — po izjavah graditeljev — prevažati večje breme kot ga more vzeti kakrov sovjetsko velikansko letalo »Antonov«.

Skupina italijanskih delavcev, ki je komaj ušla smrti, ko se je z ledenika Allalina vsul velikanski plaz ledu in kamenja

KMALU POJASNJENA «TAJINSTVENA NESREČA»
**Po trčenju v električni drog
sta zapustila pokvarjeni avto**

Avto sta hotela odpeljati naslednjega dne, toda policija ju je prehitela

Nekdo je včeraj jutraj telefonsko obvestil agente s komisariata pri Sv. Soboti, da je na škarpah, ki se spušta iz U. Castellera proti potoku Spinoletto poškodovan avto fiat 600 TS 7884. Avto je bil prazen in je bil s prednjim delom zarit v nosilce vodov visoke napetosti. O zadevi so agenti s komisariata obvestili svoje kolege pri prometni policiji, ki so se podali na označen kraj.

Ni bilo dvoma, da se je pripetila prometna nesreča ter da je avto zapustil s ceste, se zapeljal po škarpah in se ustavil ob nosilcu vodov. Prednji del in razbiti desni faromet ter pokrov nad prtljžnikom. Policisti so tudi ugotovili, da je avto zelo verjetno zapeljal na močnem tlaku. V notranjosti avta so našli prometno knjižico in listino z denarjem. Toda po nekaj sto metrih je avto zapeljal na desni strani potoka. Podlagi dokumentov so takoj poiskali lastnika avtomobila 35-letnega Bruna Pelessona iz U. Martiri della Libertà 13 ter ga povabili na kvesturo za potrebna pojasnila.

Pelesson je povedal, da se je predstavljal na kvesturi na kraju leta po mestu. V avtu se je peljal tudi neki njegov prijatelj, ki se šele uči soforiranja. Ko sta privedla v U. Castellera in bila namenjena na trbiško cesto in potem na Katinaro, je Pelesson prepustil volan prijatelju. Toda po nekaj sto metrih je ta, še nevede soforiranja, zdrsel na močnem tlaku, izgubil nadzor nad avtom in zavozil s ceste. Na srečo se Pelesson in njegov prijatelj niso poškodovali. Pelesson je prišel na kraj in nato po trčenju v drog nista ponesrečila. Ker je bila pozna ura in nista mogla poklicati nikogar na pomoč, sta se odločila, da pustita avto, kjer je ter da se bosta vrnila po njih naslednji dan. Pri njima pa so se prišli policisti, ki so tudi poiskali, da so poškodovan avtomobil potegnili na cesto.

**PREMETEN GOLJUF NA DELU
Kupil je televizor
nato pa izgini**

48-letni Claudio Rubini, ki sicer živi v Bologni, toda brez stalnega prebivališča, je včeraj prišel na delo na kvesturo. Ko je prišel na delo, je našel v sobi, kjer je bil namenjen, da ga sprejmejo, televizor. Ko je prišel na delo, je našel v sobi, kjer je bil namenjen, da ga sprejmejo, televizor. Ko je prišel na delo, je našel v sobi, kjer je bil namenjen, da ga sprejmejo, televizor.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

**V prvem polletju na Koprskem
28 odst. turistov več kot lani**

6. septembra začetek pouka na šolah. Seminar v Rovinju za italijanske učitelje in profesorje

Letošnja turistična sezona bo na Koprskem zelo uspešna. V prvem polletju so zabeležili skoraj 28 odst. turistov več kot lani. V Rovinju zaključili predavanja o italijanski literaturi, o zgodovini in o italijanski ekonomski geografiji. Zdalj pa bodo na vrsti predavanja o metodiki poučevanja pri predmetih in mladinski literaturi. Na seminarju v Rovinju predavala pet uglednih profesorjev iz Italije.

Kino na Opcinadah

predvaja danes, dne 2. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film v Cinemascope:
L'ultima notte a Warlock
(ZADNJA NOČ V WARLOCKU)
Igrajo: RICHARD WIDMARK HENRY FONDA — ANTHONY QUINN — DOROTHY MALONE

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, dne 2. t. m. z začetkom ob 19.30 uri Fox film v Cinemascope:
CANNONI A BATASI
(TOPOVI V BATASIJU)
Igrajo: RICHARD ATTENBOROUGH, JACK HAWKINS, MIA FARROW

«UNIVERSALTECNICA»

RADIO — TELEVIZORI — AUTOMATIZIRANI SUPERAVTOMATIZIRANI PRALNI STROJI — HLADILNICE — ELEKTROKOSPOSODINSKI PREDMETI CANDY — REX — CGE
Izredne cene za izvoz. Dostavljamo na dom brez posebnih stroškov v vse predelave Jugoslaviji
UNIVERSALTECNICA Trieste — Trst
Corso Garibaldi št. 4, tel. 41243 in Trg Goldeni št. 1

Goriško-beneški dnevnik

PROBLEMI POTROŠNIŠKIH ZADRUG

**Obe obstoječi zvezi v deželi
naj se združita v eno organizacijo**

To in deželni prispevek, je potrebno za njihov nadaljnji razvoj

Med številnimi problemi, ki čakajo pri deželnih upravi v Trstu na ureditve, odnosno na podporo deželne vlade, je tudi potrošniško društvo in njegov nadaljnji razvoj. Naj bi se obe zvezi združili v eno samo, vendar so dobili do sedaj je nejasen in izmikač odgovor, ki ni mogel nuditi podlago za nadaljnje ukrepe na poti do združevanja, ki bi prav gotovo bilo v korist vsemu potrošništvu naše dežele.

Danes popoldne bodo predstavili združbo, ki se vdanje v videmski Zvezi zadrug, imeli v Vidmu posebno posvetovanje, na katerem bodo poleg drugih svojih zadev obravnavali tudi vprašanje, ki je osnovne važnosti za potrošniško društvo in za njegov nadaljnji razvoj. Zato bi bilo prav, da bi obe zvezi poiskali in ubrali skupno pot, brez kakršnega koli zapostavljanja.

Ze preden je bila ustanovljena avtonomna deželna uprava na našem področju, so se številne manjše potrošne zadruge na Goriškem in v Furlaniji združile v posebno zvezo z naslovom «Consorzio commissario cooperative regionali». Ta zveza ima svoj sedež v Vidmu in so vanjo vključene tudi številne potrošne zadruge na Goriškem, med njimi tudi Goriška nabavno-prodajna zadruga, ki ima svoj sedež v Gorici, ter prodajalnice tudi po slovenskih vaseh: v Standažu, Sovodnjah, Gabrijah in na Vrhu. Zadruga zveza je v začetku opravljala komisijske naloge za včlanje v zadrugo, pozneje pa je uredila tudi svojo skladišča in tako počasi nabavne stroške.

Po ustoličenju deželne vlade so računali, da bo ta vlada pomagala potrošništvu razvijati pravo pot, ki se zveže. Zgodilo pa se je, da so tri največje zadrugne ustanove: Delavske zadruge iz Trsta, La Frullana in La Carnia v videmski pokrajini, ki so pritegnile nekega manjših zadrug, ustanovile novo lastno združeno zvezo, ki si sedaj v lastni domeni monopol nasproti deželni vladi. Zveza iz Vidma, je zadnjem času ponudila tej novi

**Delitev sladkorja
in kave proste cone**

Trgovinska zbornica v Gorici sporoča, da je v teku do 30. septembra razdeljevanje živil proste cone za potrošnike iz Gorice, Sovodnje in pokrajine za september. Vsa upravičena prejemna po 2 kg sladkorja na odraslega št. 35 žilviske nakaznice in po najvišji ceni 140 lir za kg. Nadalje prejme po 250 g surove kave na odraslega št. 36 ter po en liter semenskega olja, ki ga lahko kupi pri svojem običajnem trgovcu.

LETOŠNJE POLETJE JE BOLJ PODOBNO JESEN

**Ker se je pri Krminu utrgal oblak
je voda preplavila državno cesto**

Gasilci so morali odvleči nekaj avtov, ki so obšli. li v pol metra globoki vodi. Poplave v Krminu

Takoj po velikem šmarnu je italijanska radijska služba objavila vremensko napoved za drugo polovico avgusta in prvo polovico septembra. Napovedovalec je dejal približno takole: sončno in toplo bo. Danes se sprasujemo, če smo takrat morda slisali. Ne nismo, tudi znanec trdi, da je slisal ugodno vremensko napoved. Pomoči je očitna; vsi sodobni pripomočki za ugotavljanje vremena, vstev, ki umetni sateliti, niso zalegli. Frontalne motnje so ubrale drugo pot, in namesto lepega imamo grozno vreme. Marsikdo, ki se je zanesel na radijsko napoved, je pripravil prtljago ter se odpeljal na počitnice. Bog z njim, toda bolj bi naredili, če bi ostal doma.

Ob tem dogodu nam prihaja v spomin podobna vremenska napoved švicarske radijske službe. Preko leta so sporečili, da bo ves september lep. «Veste» je potem prišlavi napovedovalec v smehu «ga potrebujejo, zaradi turizma».

No, sedaj ko smo malo pokramljali o tem, kako relativno so vremenske napovedi, pa pogledimo, kaj se dogaja okoli nas. Včeraj je ves dan pošteno deževalo, občasno kot iz škaf. Posebno dopolnje je bilo zelo hudo. V bližini Krmina se je utrgal oblak; okoli 9 ure je deževnica zalila državno cesto 56 v višini pol metra, da je postala neprevozna. Tisti avtomobilisti, ki pa so kljub temu tvegali pot med dokarnimi in krimskimi podvozom, so zmogli vžigalno napravo ter obšli. Šele gasilci iz Gorice, ki so jih poklicali na pomoč, so avtomobilistom pomagali iz zagate; priklopili so jih ter potegnili ana soto. Takšni primeri so bili štirje: trije avtomobilisti in en voznik tovornjaka so se morali privezati za gasilski pomočni voz.

Pozneje so odšli v Krmin, ker je voda vdrila v stanovanje Maria Parnija v U. Udine 137. Deževnica je preplavila kakšnih 100 kvadratnih metrov stanovanjske površine.

**Narasta Idriceja
«ujela» strastnega ribiča**

Zaradi narasle Idriceje se je večeraj dopoldne znašel v težavah 65-

SEJA OBČINSKEGA ODBORA V GORICI

**Skoraj tri milijone lir
za nove uniforme uslužbencev**

Akontacije občinskim uslužbencem za nakup kuriva

Pod predsedstvom podžupana Lupierja je bila v torek običajna seja občinskega odbora v Gorici, na kateri so obravnavali upravna vprašanja. Na predlog raznih odborov so potrošili 1,8 milijona lir za osnovne šole in otroške vrtnice, predlagali bodo obračun INGIO za mesece julij, odobrili pa so tudi načrt za parceliranje ter razlastitev zemlje v U. Cipriani, kjer bodo gradili osnovno šolo in otroški vrtec. V nadaljevanju seje so odobrili dodatni načrt občanov, ki so deležni socialne pomoči ter znesek 7,6 milijonov lir za bolnišniško osterbo v aprilu. Za nakup zimskih oblačil raznim kategorijam občinskih uslužbencev bodo potrošili 2,9 milijona, 3 milijone lir pa bodo izplačali občinskim uslužbencem akontacije za nakup kurjave. Odobrili so prof. Ferrantu Goriano iz Trevisa naročili, naj uredi oark in zelezno površino v Domu občika A. Culoz v Loincu. Odobrili so izredni strošek 560.000 lir za popravila izralske cerkve v U. Ascoli. Sejo so zaključili s sprejemom večjega števila sklepov, ki zadevajo občinsko osebje.

**Pri prehitevanju podrla
kolesarko v Gorici**

Včeraj jutraj okrog 8.50 se je peljala 51-letna Irma Lisotti, poročena Micheli, ki stanuje v Gorici U. Geisli 19 s kolesom od doma po korzu Italija v smeri proti železniški postaji. Ko je vozila mimo parka Rimembranze, pa je privzloila

VESTI IZ BENEŠKE SLOVENIJE

**Posojila za zidanje ali izboljšanje
stanovanj tudi v Beneški Sloveniji**

Le kdo se bo lahko koristil s temi olajšavami, ko pa so vsi delavci v tujini?

Institut za upravljanje hiš delavcev je objavil sedem razpisov za natečaje za nakazila posojil delavcem v službenih odnosih, ki si hočejo zgraditi stanovanja ali pa ki hočejo povečati ali izboljšati svoja stanovanja.

Posojila bodo deležni delavci v 136 občinah Furlanije. Izpisali smo tiste občine, v katerih stanujejo Slovenci, in sicer: Po 32,5 milijona dobi občine: Dolina, Naborjet, Rezia, Tarcent. Po 63 milijonov dobi občine: Ratenj, Ahten, Brdo, Gorjani-Montenars, Neme, Tipana Tarcent. Po 95 milijonov dobi občine: Dreka, Fojda, Grmek, Pratino, Podbonesco, Sv. Lenart, Spector ob Nadizi, Sovodnje, Srednje, Tavoriana.

Znan je stanovanjski položaj v večini od 150 slovenskih vasi Beneške Slovenije. Skoraj nikjer ni institut za upravljanje hiš delavcev je objavil sedem razpisov za natečaje za nakazila posojil delavcem v službenih odnosih, ki si hočejo zgraditi stanovanja ali pa ki hočejo povečati ali izboljšati svoja stanovanja.

V Spletu je umrl zadet od kapi profesor Adolf Špehonia, star 57 let. Na solah v Spletu je učil je ziko. Stanoval pa je v svoji rojstni vasi v Sprehonji občine Podbonesce. Pokopali so ga v Podbonescu. Duhovnik je imel grobni nagovor in hvalil hubezen rajnega do družine in šole. Družini Špehonijskih izrekamo naše sožalje!

Jama v Landru uživa poleti zanimanje turistov. Ponavljajo se tudi skoraj vsako leto raziskovanja pot zemeljskih rogov. Jamari neprestano skušajo prodreti globlje v jamo in zato širijo na razne načine rove, ki postajajo v notranjosti na nekaterih mestih preozki, da bi se mogel človek še dalje plaziti in odkriti morda večje in lepše prostore. Dva domačina iz vasi Tarcent Orieta in Jože Costapieria iz znane družine nadliš Slovencev sta se poročila v mali kapelici v Landrski jami. Poročila je duhovnik Natale Zuanella. Veliko včanov ju

S SEJE POKRAJINSKEGA ODBORA

**S prijavo krivcev preprečiti
vandalizem na pokrajinskih cestah**

Pokrajinske ceste naj razbremenijo promet na državnih cestah. Pomoč revnim dijakom

Predsednik pokrajinske uprave dr. Chentoristi je običajno tedensko sejo pokrajinskega odbora pretekli torek otvoril s obširnimi poročili o stanju pokrajinskih cest in o delih, ki so na njih v teku. Predsedem je poročal o cestah Dole, Mirnik, Versa-Medea-Angoris in Medea-Fratta. Govoril je tudi o delih na cesti Fogliano-Pieris, ki predstavlja del direktne ceste Gorica-Zagrad-Pieris-Gradež. Odbor, ki kateri se prav zadnje take se razpravlja kot o potrebi, da se jo uredi kot neposredno zvezo med Gorico in Gradežem, ki je potrebna zaradi vedno večjega števila tujih turistov, ki gredo skozi Gorico proti Gradežu.

Občrnilni so sprejeli priporočilo predsednika, naj se poveri pokrajinskemu tehničnemu uradu nalogo da izdelajo poročilo in mu priloži primerno skico, s katerim naj bi avtomobilistom prikazali sedanje omrežje pokrajinskih cest na Goriškem. S tem nameravajo izboljšati cestni promet med posameznimi občinami in razbremeniti promet na državnih cestah, kar bo v korist vsem. Pri tem so tudi obžalovali in obodili vandalsko početje neznanec, ki so že večkrat pokvarili cestno na znamenja in obstesne kamne. Tako početje lahko povzroči tudi hude nesreče, zato ga mora vsak, ki opazi tak vandalizem, takoj javiti pristojnim oblastem, da bodo kanevali krivce. V tem smislu bo delala tudi pokrajinska uprava za obrambo skupne lastnine in ohranjanje varnosti prometa.

Pri nadaljnjem delu so odborniki sprejeli sklep, da bodo tudi letos poslali kakih 30 umobolnih iz pokrajinske umobolnice na šestdnevno letovanje v Lužnici v Kanalski dolini. Odobrili so tudi nakup cestiva proti tifusu za pokrajinski center za profilakso. Na predlog odbornika Pecoraria so sklenili, da bodo podelili denarno pomoč nekaterim dijakom, ki so tako pomoči nujno potrebni.

Odobrili so še nekatere druge nakupe in ukrepe v korist potrajinskih uslužbencev ter s tem zaoključili delo.

**Obvezna prijava
bikcev za meso**

Trgovinska zbornica ugotavlja, da številni rejci bikcev, ki jih pilajo za meso, ne prijavljajo letih na pristojnem uradu trgovinske zbornice, kot to določajo predpisi. Zato poziva vse živinorejce, ki imajo

so že desetletja zgradili nobene nove hiše, pač pa so jih zlasti v zadnjem desetletju mnoge zapustili ali pa se že podirajo. Edino v nekaterih večjih krajih po dolini so zgradili nekaj novih hiš trgovci in gostilničarji.

Rok razpisa za vlaganje prošnji za posojila steče v 90 dneh. Vprašujemo se, kje so v naših hrbovskih vaseh podrejeni delavci, ki sploh živijo doma v vaseh, ko pa so vsi v emigraciji, saj doma ni stalnega dela za nobenega našega človeka, ako izvajemo kakšnega cestnega delavca ali pa gozdne čuvaje ter morda v večjih občinah kakšnega redkega občinskega delavca.

Naši emigrantski delavci bi prišli v počast za posojila, toda ne vemo, ali imajo tudi pravico do teh posojil. Zdalj pa itak ne vedo, da so razpisani natečaji prav takrat ko jih ni doma. Vprašanje pa je tudi ali bi sploh hoteli vložiti denar v to, da bi gradili doma hiše in potem odplačevali obroke. 800 milijonov lir je določenih za posojila furlanskim delavcem, zato da si izgradijo stanovanja. Močno se bomo, da bodo le redki iz naših občin, ki bodo za to vedeli ali pa se sploh zanimali za posojila, ko pa so mnogi že naredili križ čez življenje v domači Beneški Sloveniji. Vseeno pa povzamo vse naše delavce, naj izkoristijo ugodne pogoje za posojila, da si popravijo stanovanja. Samo zdrava stanovanja imajo pomen za njihove otroke.

Do sedaj so imeli Nadiške doline ob drugo, tudi po Nadiških dolinah odprta poseben tovrstnih posode z mlekom, ki ga prodajajo naši kmetje za mestne prebivalce. Na križišču iz Spleta za Aho se je tovrstnih hoteli ogniti nekemu avtomobilu, je se nato močno zavrti in to nenadno zaviranje je vrglo polno teh posod na cesto, tako da je bila prava mala poplava mleka.

Pretekli teden pa so se spustili tudi na Beneško Slovenijo termali, iz katerih so usile ogromne količine vode. Vmes med dežjem je gmelno in treskalo, tako da se je pretrgala telefonska napeljava. Na strmih pobočjih Kolovrata je je usul zemeljski plaz in zasul cesto do Kozice. Prekiniti so morali promet med vasema Kras in Trinik.

Poslanec in predsednik kmečke organizacije neposrednih obdelovalcev Armani, dalje pokr. odbornik Lucca, razni pokrajinski in deželni poslanci obiskujejo kraje okoli Gemona in v spodnji Furlaniji, ki so največ trpeli od poplav in hudih ur ter se povzamejo, kaj bi bilo napraviti. Nekaj škodov bodo dobili kmetje povrnjene iz splošnih skladov za velika neurja v letošnjem poletju po severni Italiji. Beneške Slovenije ni doslej obiskal še noben poslanec, da bi pogledal, kaj se poročila v moji kapelici v Landrski jami. Poročila je duhovnik Natale Zuanella. Veliko včanov ju

**SPORTNO DRUSTVO
V SOVODNJAH
prireja trodnevno**

**PLESNO
ZABAVO**

na športnem igrišču
v Sovodnjah

V soboto, 4. septembra:
PLES ob 20. do 24. ure
V nedeljo, 5. septembra:
ob 14.30 tekma v BRISKOLI
z bogatimi nagradami;
ob 20. do 24. ure PLES
V ponedeljek, 6. septembra:
ob 20. do 24. ure PLES
s tekmo v valčku.

Igral bo prvovrsten orkester
Deloval bo bogato založen bité
Parkirni prostor za vozila

POMOČ OŠKODOVANCAM PO TOČI

**Na županstvu v Doberdolu
vloženi 100 prošnji**

Za vse je določenih 640 tisoč lir

Na županstvu v Doberdolu so te dni še vedno sprejemali prošnje za pomoč tistih kmetovalcev, ki bi bili prizadeji po neurju v preteklem juliju. Skladi sta 25 milijonov lir, kolikor so jih nabrali na Goriškem in za namen, je poseben pokrajinski odbor določil 640 tisoč lir za oškodovance v doberdolski občini. Na županstvu so do konca avgusta sprejeli okrog 100 prošnji, ki jih bo určil občinski odbor za pomoč, ki se bo sestel te dni. Seveda bodo morali zavrniti prošnje tistih, ki niso imeli vsaj 50 odstotkov škodov na pridelku ter upoštevati tudi premoženjsko stanje prosilca. Sprejete prošnje bo potem preučil še pokrajinski odbor za upravo zbranega sklada, ki je na izrecno posredovanje župana Jara podaljšal rok za vlaganje prošnji v Doberdolu.

Med oškodovanci je nekaj takih, ki imajo vinograde v bližini Doberdola, precej pa je tudi takih, ki imajo oškodovane parcele, zlasti vinograde, v Laškem, okrog Starancana, Bistrigne, Trliča in Ronk.

Zid se je sesul nanjo

Ko je sinoči okrog 17.30 63-letna Assunta Petruz iz Romansa pospravljala v neki lopi blizu svoje hiše, ki ji je služila za rotopirarico, se je nenadoma kos zidu sesul in jo pokopal pod seboj. Okrog 20. ure so jo pripeljali v gorisko civilno bolnišnico, kjer so ji ugotovili, da je morda mrtva.

Kot drugo, tudi po Nadiških dolinah odprta poseben tovrstnih posode z mlekom, ki ga prodajajo naši kmetje za mestne prebivalce. Na križišču iz Spleta za Aho se je tovrstnih hoteli ogniti nekemu avtomobilu, je se nato močno zavrti in to nenadno zaviranje je vrglo polno teh posod na cesto, tako da je bila prava mala poplava mleka.

Pretekli teden pa so se spustili tudi na Beneško Slovenijo termali, iz katerih so usile ogromne količine vode. Vmes med dežjem je gmelno in treskalo, tako da se je pretrgala telefonska napeljava. Na strmih pobočjih Kolovrata je je usul zemeljski plaz in zasul cesto do Kozice. Prekiniti so morali promet med vasema Kras in Trinik.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je v Gorici odprta LEKARNA D'UDINE, v U. Rabatta št. 18, tel. 21-24.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 22,3 stopinje ob 10. uri, najnižjo 15,8 ob 1.30; povprečne vlage je bilo 87 odstotkov, včeraj jutraj in popoldne je padlo 13 mm dežja.

ŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORT

PLAVANJE NA MITINGU V LEIPZIGU

Zopet svetovna rekorda Wieganda in Hiningerja

Nova jugoslovanska rekorda Tomičića in Dijkovićja

LEIPZIG, 1. — Vzhodnonemški plavalec Frank Wiegand je danes med mitingom v Leipzigu izboljšal s časom 53"7 svetovni rekord na 110 jardov prosto. Prejšnji rekord je s 53"9 pripadal angleškemu plavalcu MacGregorju.

Med istim mitingom je padel tudi drugi svetovni rekord. Tega je dosegel na 220 jardov prsno Wiegandov rojak Egon Hininger, ki je dosegel z zmago nad Američanom Bostonom Dijkovićjem, ki je 400 m prosto preplaval v 4'25"6.

Med drugim dvobojem, ki je bil v Splitu, so prav tako zabeležili nov jugoslovanski rekord. Tega je dosegel z zmago nad Američanom Bostonom Dijkovićjem, ki je 400 m prosto preplaval v 4'25"6.

RIM, 1. — V soboto 11. in v nedeljo 12. t. m. bo v Zadru igral domačini Tomičić in Hiningerja.

SMUČANJE IZ JUŽNE AMERIKE JAVLAJO

Ogroženo SP v Portillu?

Bojijo se prirodnih katastrof

Cepprav je pri nas poletje, vendar sredi Južne Amerike v Andih prava zima. Tam so bili te dni na pripravah, oziroma na generali svetovno mojstri smučanja Avstrijci, Nemci, Francozi, Švicarji in Italijanci. Mnogo je bilo že napisanega, kakšne so možnosti za svetovno prvenstvo v smučanju v Portillu, v Čilu, vendar noben pisec se ni podal tako izvirnega pregleda o tedenh na pobočju Andov, kot pred dvesto leti avstrijski TV, ki je lahko dosegel z uspešno enajsturno svetovno odjavo v ponedeljkovi zvečer pod naslovom *Sportno omizje*. Tako so v tej oddaji prikazali tudi film trenerja avstrijske moške reprezentacije Pepija Stieglerja o nedavnem neuspešnem treningu v Portillu (Čile). Kaj smo slišali in videli:

«Portillo je sicer na prvi pogled privlačno visokogorsko zimsko-sportni center s hribi, žičnicami in vlečnicami, ter celo kopališčem na prostem in savno. To je vse lepo in prav, če bi lahko neutrudni organizatorji krotili tudi vreme. Začetek avgusta, ko je na sporedu svetovno prvenstvo v alpskih disciplinah, je v Andih najhujša zima, in če bi se ponovile prirodne katastrofe, ki so pred kratkim prizadele Čile, potem je strah tekmovalcev razumljiv. Zato se ne smemo čuditi, če se tekmovalci iz Avstrije, Nemčije in Francije, švice ter Italije bojijo sodelovati na SP v Čilu, saj pravijo, da se nečejo še enkrat srečati s hudimi temami.

Svetovno prvenstvo v alpskih disciplinah je ogroženo, čeprav so športni funkcionarji Čila storili ogromno. Marsikomu ni jasno, zakaj je prav v Čilu svetovno prvenstvo. Močeno so pospejevali pri FIS holi, nekoliko ekotično eksperimentirali. To jih pa lahko kaj drago stane, tako da če v Portillu ne bo prvenstva, skoraj ni mogoče misliti da bi katera izmed alpskih držav uspešno pripravila vse potrebno. Jugoslovanski smučarji v Juž. Ameriko ne bodo odpotovali.

J. U.

KOLESTARSTVO

Danes začetek svetovnega prvenstva

SAN SEBASTIANO, 1. — Prireditelji svetovnega kolesarskega prvenstva, ki je prvič v Španiji, so poskušali opravičiti: «Del stanovanjskih sredstev smo porabili za novi materialni oddelek, pomagajte nam, Stepan Aleksejevič...» Izkazalo se je, da je vihar odnesel strehe s šestih hiš. Na tovarne avtomobile so natovarjali pohištvo, skrinje in svečnje. Tu in tam je kakšna ženska glasno jokala. Strugar Semenov je zlobno rekel Zuračevu: «Ste doigrali? Zuračev je samo zamahnil z roko. V svoje stanovanje je vselil mojstra Vinogradova z ženo, otroki in staro tačo. Napotil se je k predsedniku mestnega ljudskega odbora: «Dajte mi tri tone strešne pločevine, pa bomo hitro zakrpalili...» Telefoniral je, pošiljal telegrame, tolažil ženske in delal, kar je zmogel. Toda, med razgovorom z Ušakovim ali tolaženjem Vinogradove tače ali med preračunavanjem s Sibircevim, koliko ljudi lahko razmesti v samskem domu, je mislil samo na eno: propadel sem. Stel so, koliko ljudi je ostalo brez strehe, koliko škoda so pretrpeli, koliko hujši lesa in železa, jaz pa. Ivan Zuračev, po statistiki samo enica, jaz, pošten sovjetski človek, ki sem vse svoje življenje posvetil državi, jaz propadam, vihar me je prevrnil in nikomur ni ničesar do tega.

Šest dni je preživel v mučnem pričakovanju. Sedmega dne ga je poklical po telefonu drugi sekretar mestnega komiteja: «Iz centralnega komiteja so sporočili. Prosijo vas, če bi prišli in osebno obrazložili...» Zuračev je pričakoval vse najhujše in se tako zmedel, da je spustil telefonsko slušalko. Dolgo so se iz nje še razlegali žalostni signali, toda ni jih slišal. Zakaj pa me ni poklical Ušakov? Verjetno se noče niti razgovarjati z menoj... Sploh pa je to katastrofa. Mislim sem, da bodo pisemno polzvedovali iz ministrstva... «Obrazložiti. Toda kaj naj ti razlagam? Vihar je bil, kot kaže, in to vsi vedo... Končal si, Zuračev, to je vse. Toda kje je to pravico? Mar jaz odločam o vremenu? Brez odločanja za natančno viltanje bi nikoli ne izpolnil nalog. Dalje je to pomembnem ekonomski doprinos za državo... Sprva so dolocili plan izgradnje, dvakrat so nas pozdravili zaradi prekoračenja načrta, zdaj se me na potnikali. Zakaj? Da, samo zato, ker je pridiv-

ILJA ERENBURG

Odjuga (roman)

Potem pa so ljudje govorili: «No, in se ta vihar... Se nikoli ni bilo takega...» Starček Jeršov je rekel: še silnejši vihar je bil na dan pred njegovo svatbo, 1908. leta. V spominu na strašno noč je Zuračev sprehajal praznovorni srh: ni mogel razumeti, da se je vihar znesel nad nekaterimi oblastmi, povzročil veliko škodo in da ni bilo v njem ničesar nadnaravnega, saj ga je celo meteorološki inštitut napovedal naprej. Ivanu Vasiljeviču se je zdelo, da so sile narave v zvezi z nizkimi, zavidnimi ljudmi navale nanj, ga sklenile prevrniti in ga izriniti s koreninami kot staro brezno nasproti njegove hiše.

Semo da je prišel na ulico, je takoj razumel — obup! Zbal se je za nedograjani montažni oddelek. Ko je srečal Jegorova, je pomislil: zdaj bo pa vse padlo po meni. Zdal se bodo pričeli razgovori, kje so trije stanovanjski bloki, kakaj smo jih zavlačevali, z eno besedo — žrtve bo postal Zuračev... Vse da je delal kot besen. Potrebno je bilo razmestiti, devet družin in dva samca, ki so živeli v baraki B. Zuračev je bil napotil k sekretarju mestnega komiteja in ga prosil, če more dati na razpolago prostore v mestu. Ušakov pa je kričal: «Kaj ste pa prej mislili? Ivan Vasiljevič se ni niti

Sancin Švab

ATLETIKA V NEDELJO VSI NA STADION

Na 1500 m dvoboj Sancin-Švab

Bor bo zastopan v večini panog

Po daljšem počitku se bodo v nedeljo za naraščalniki vrnili na atletske steze tudi člani in mladinci Tržaški občinski stadion Valmaura bo sprejel atlete iz vse dežele ob priliki mitinga, ki velja za ekipno prvenstvo.

Za slovensko atletiko bo najzanimivejša točka sporeda tek na 1500 m, kjer bo prišlo do dvoboja med Stojanovim Sancinom in Dušanom Švabom. Oba Borova srednjepragaš imata leze precej različno bilanco. Sancin je v prvi polovici sezone zelo malo nastopal in dosegal slabe rezultate, predvsem zaradi šolskih obveznosti, Švab pa je prav v juniju in juliju dosegel najboljše rezultate, ki so plod resnega treninga.

V drugi polovici avgusta sta bila oba atleta na skupnem treningu v Celju in Sancin je bil ponovno dosegel formo iz lanskega leta. Izid nedeljskega dvoboja je negotov. Oba atleta sta izjavila, da hojeta zmagati. Sancin namerava tek odločiti v svojo korist s silo. Njegova taktika je hiter tempo že od samega začetka, ki bi ga moral privedi do 200-300 m pred ciljem s prednostjo, ki bi ne dovoljevala presenečenj v končnem finišu. Švab ve, da se bo moral v prvih 1000-1200 m braniti, ker sam ni sposoben diktrirati tempa, ki bi nasprotnika veliko pred ciljem strli. Njegov »bojnik« nalet je tudi enostaven. Škual se bo držal Sancina do 1200 m. Če do te razdalje pride skupaj z nasprotnikom, ima v fizični realni možnosti za uspeh, ker je hitrejši. Vsekakor sta oba tekača izjavila, da ne bosta taktizirala temveč, da bo poleg zmage važen tudi čas. Društveni rekord, ki s 4'23" pripada od lanskega leta Sancinu, bi moral gotovo pasti, ime morebitnega novega rekorderja pa bomo imeli komaj v nedeljo.

Borovi atleti bodo na nedeljskem mitingu nastopili še v skoku s palico (Vojko Cesar), metu kladiva (Emil Sedmak in Radovan Fučka), teku na 110 z zaprekami (Cesar in Spacal), teku na 100 m (Gabrovec), troskoku (Fajban in Morda Spacal), krogli (Sedmak, Fučka, Fajban, Spacal), teku na 400 m (Aleksander Košuta) in v štafeti 4x100 m.

Spored tekmovalstva:

8.45 — skok s palico, met kladiva
9.00 — 110 m zapreke

SD BREG

vabi vse nogometaše, da se udeležijo rednih treningov, ki bodo pod vodstvom G. Vecchietta ob sredah in petkih ob 17. uri na igrišču pod Dolino. Priporočamo točnost.

UPRAVNI ODBOR

ROKS

LONDON, 1. — Organizator bokarskih srečanj Jack Solomons je tožil mehiškega boksarja svetovnega prvaka bantam kategorije Vicente Saldivarja, ker se ni držal pogodbe za nastop za naslov z Winstonem, proti kateremu pa bo v soboto vsesno nastopil, vendar ne za dogovorjeno krono.

VESTI S PRIMORSKEGA

Priprave nogometašev za prvenstvene tekme

Primorska moštva so preteklo nedeljo izkoristila za razna prijateljska srečanja. Moštvo Nove Gorice je gostovalo v Ajdovščini in premagalo domače Primorje s 5:2. Domačini se je poznalo, da so nekoliko zakasnil s treninji. Vsekakor je Nova Gorica dobro pripravljena za tekmovalstvo in res bi bilo škoda, da ne bi našli sredstev za nastope. Finančni položaj je dokaj neugoden, vendar se zmeraj upajo na pomoč podjetij in obine, da bi ohranili bogato nogometno tradicijo v tem mestu ter hkrati ugodili tudi številnim simpatizerjem.

Nogometaši Izole so se na domačem igrišču pomerili z Rovinjem in izgubili s 3:4. To je veliko presenečenje, saj je Koper prejšnjo nedeljo odpravil Rovinj s 6:0, razen tega pa je treba upoštevati, da se Izolčani že delj časa sistematično pripravljajo na prvenstveno sezono. Res pa je tudi, da tega rezultata ne smemo vzeti tragično, saj so Izolčani ves dopoldan s prostovoljnimi delom popravljali igrišče in zaradi utrujenosti niso zdržali.

Prijateljska tekma Koper-Tabor je nepravilno odpadla po krivdi Tabora, ki si ni pravočasno zagotovil prevoza. Tako je Koper v nedeljo ostal brez tekme. Pomerili so se le igralci med seboj. A moštvo je premagalo B ekipo s 3:1. Tekma je pokazala, da se Koprčani hitro bližajo fizični in kondicijski pripravljenosti. V nedeljo je na sporedu že prvo kolo. Zaradi nekkih sprememb igrajo Koprčani prvo tekmo v Kranju s Triglavom, naslednjo nedeljo gostujejo v Velenju, nato pa bodo igrali doma s Celjem.

MOTOCIKLIZEM 19. SEPTEMBRA V TRŽIČU

«Grand Prix Jugoslavije 1965» v moto-crossu na ljubeljski progi

Prve dokončne prijave iz Nemčije, Švice, Švedske in Avstrije

Letos 19. septembra je Avto moto društvo Tržič drugič organiziralo Grand Prix Jugoslavije v moto-crossu, ki ga je priznala in vnesla v svoj koledar prireditelj mednarodna moto organizacija FIM v Parizu. Vsekakor lahko računamo, da bomo v prihodnjih letih na ljubeljski progi videli najboljše tekmovalce v moto-crossu na svetu.

Priprave za letošnji moto-cross so v polnem teku. Proga je krožna in je dolga 1500 m. Ima dva blažja in štiri strmi vzponi približno 25 do 45°, tri spuste ter večje število naravnih skokov. Širina steze je na najozkejšem delu šest metrov. Podlaga steze je travnata in na kratkem delu v dolžini približno 20 m močvirnata.

Tekmovalci so v dveh kategorijah: 1. sicer: tekmovalci motorjev do 250 cmc in 500 cmc. Razred 250 cmc vozi 2x10 krogov, kar je 36 km. Razred 500 cmc pa vozi 2x15 krogov, kar je 45 km. Tekmovalci razpisanih kategorij razredov obsega 2 teka in morajo tekmovalci v vsakem teku prevoziti število krogov kot je predvideno za vsako kategorijo. Zmagovalec v posameznem razredu je tekmovalci, ki v najkrajšem času prevozi progo in dobi za to najnižje število točk: 1. mesto 1 točka, 2. mesto 2 točki, 3. mesto 3 točke itd. Vsa tekmovalca mora v obeh kategorijah prevoziti najmanj 15 krogov v kategoriji 250 cmc in 16 krogov v kategoriji 500 cmc. Če dva tekmovalca dosežeta isto število točk, ima prednost tekmovalci, ki je prevozil večje število krogov. V kolikor sta enaka tudi po tem, se upošteva boljši skupni doseženi čas. Start je skupinski.

Zmagovalec prejme naslednje nagrade: prvi trije plasirani v vsakem razredu dobijo pokal ter zmagovni lovorov venec in denarne nagrade. Tudi najbolj uspešni jugoslovanski tekmovalci prejmejo prav tako pokale. Zanimanje za letošnje tekmovalstvo na Ljubelju je veliko, saj je prirediteljni odbor dobil ponudbe od številnih tekmovalcev in nacionalnih zvez.

Osebnostni podatki o tekmovalcih bodo priložni k startni listi. Tekmovalstvo Grand Prix na Ljubelju bo 19. septembra 1965 ob 14.00 uri na znani ljubeljski progi, oddaljeni približno 5 km od Tržiča. Obvezni uradni trening za vse tekmovalce v nedeljo 19.9.1965 ob 9.00 do 11. ure.

Informacijska pisarna bo v Turističnem društvu v Tržiču, tehnična pa v pisarni Avto moto društva v Tržiču. Za vse poštno in telefonske linije po poskrbljeno, tako da bodo novinarji lahko nemoteno opravljali svojo službo. Za vse potrebne informacije v dnevi pred tekmovalstvom se obrnite na naslednje tovaršice:

Globočnik Franc, «Avtocommerce» Ljubljana, tel. 313-588.
Antonič Nenad in Slabe Janez, Radio Tržič, tel. 064-71-325.
Meško Cveto, AMZS Ljubljana, tel. 312-708.
Prirediteljni odbor: AMD Tržič, tel. 71-349.

Prirediteljni odbor za organizacijo Grand Prix Jugoslavije v moto-crossu je prejel že nekaj dokončnih prijav tekmovalcev, ki bodo nastopili 19. septembra na Ljubelju. To so:

250 cmc
Josef Kulmer, Švica
Heinrich Hafner, Z. Nemčija
Mads Rasmussen, Danska
Rene Huber, Švica
Karl Leitger, Avstrija
Siegfried Heiler, Z. Nemčija
Olaf Jordenberg, Švedska
Borndt Gustavsson, Švedska
Carl Ivar Berggren, Švedska
500 cmc
Hartmut Dreisler, Z. Nemčija
Alois Stuck, Avstrija
Siegfried Heiler, Z. Nemčija
Olaf Jordenberg, Švedska
Borndt Gustavsson, Švedska
Carl Ivar Berggren, Švedska

KONEC SEPTEMBRA V Rimu sestanek olimpijskih odborov

RIM, 1. — Dnevno prihajajo v Rim prijave za udeležbo na sestanku olimpijskih odborov raznih držav, ki ga je CONI organiziral v dnevi od 30. t. m. do 2. oktobra. Do danes so udeležbo na sestanku potrdili olimpijski odbori Argentine, Avstrije, Belgije, Brazilije, Bolgarije, Kanade, CSSR, Čila, Konga, Južne Koreje, Kube, Danske, Finske, Francije, Vzhodne in Zahodne Nemčije, Gane, Japonske, Velike Britanije, Grčije, Indije, Irana, Irske, Izraela, Jugoslavije, Kenije, Libanona, Libije, Malezije, Malije, Mehike, Monaca, Mongolije, Norveške, Paname, Peruja, Poljske, Portorika, ZAR, Dominikanske republike, Romunije, Senegala, Švedske, Švice, Španije, Tunizije, Ugande, Madžarske, Sovjetske zveze, ZDA, Venezuele in Zambije.

OB ZAKLJUČKU UNIVERZITETNIH IGER

Končni seznam novih prvakov

BUDIMPEŠTA, 1. — Letošnje univerzitetne igre so se zaključile s izrednimi uspehi. V teh igrah se je že veliko pisalo, vendar je pravilno, da ob zaključku navedemo tudi zmagovalce v posameznih športnih panogah. Ti so:

ATLETIKA	VATERPOLO
MOŠKI 100 m — Iijma (Japonska) 200 m — Ozolin (SZ) 400 m — Bello (Italija) 800 m — Crothers (Kanada) 1500 m — Tunnler (Nemčija) 5000 m — Sawaki (Japonska) 110 ovire — Ottiz (Italija) 400 ovire — Frinelli (Italija) Vilina — Skvorcov (SZ) Daljina — Fer Ovanesian (SZ) Palica — Fennel (ZDA) Troskok — Kalocsai (Madžarska) Krogla — Matson (ZDA) Kopje — Herings (Nemčija) Disk — Haglund (Švedska) Kladivo — Zsiwotsky (Madž.) Deseterboj — Toomey (ZDA) 4x100 m — Nemčija 4x400 m — Italija	MOŠKI 100 prosto — Klein (Nemčija) 400 prosto — Belits Geiman (SZ) 1500 prosto — Wall (ZDA) 200 met — Roble (ZDA) 300 hrbt. — Dilley (ZDA) 200 prsno — Tsunamine (Jap.) 400 meš. — Roth (ZDA) 4x100 prosto — ZDA 4x200 prosto — ZDA 4x100 meš. — ZDA
ŽENSKÉ 100 m — Kirzenstein (Poljska) 200 m — Kirzenstein (Poljska) 800 m — Erik (SZ) 80 ovire — Karszynska (Poljska) Vilina — Blagoseva (Bolgarija) Disk — Kleiber (Madžarska) Kopje — Penes (Romunija) Peterboj — Ščelkanova (SZ) 4x100 m — Sovjetska zveza	ŽENSKÉ Z deske — Kanuti (Madžarska) Floret ekipo — Francija Meč — Nemere (Madžarska) Meč ekipo — (Madžarska) Sablja — Meszena (Madžarska) Sablja ekipo — Madžarska
MOŠKI Pesemnezniki — Nakayama (Jap.) Ekipo — Japonska	MOŠKI Floret ekipo — Francija Meč ekipo — (Madžarska) Sablja ekipo — Madžarska
ŽENSKÉ Pesemneznice — Ducza (Madž.) Ekipo — Madžarska	ŽENSKÉ Floret ekipo — Madžarska
ODBOJKA Ženske — SZ Moški — SZ	TENIS Moški posam. — Tiriac (Rom.) Ženske posam. — Riedl (Italija) Duble moški — Fox-Oell (ZDA) Duble ženske — Riedl-Gobbo (Italija) Duble mešano — Dibar-Tiriac (Romunija)

poskušal opravičiti: «Del stanovanjskih sredstev smo porabili za novi materialni oddelek, pomagajte nam, Stepan Aleksejevič...» Izkazalo se je, da je vihar odnesel strehe s šestih hiš. Na tovarne avtomobile so natovarjali pohištvo, skrinje in svečnje. Tu in tam je kakšna ženska glasno jokala. Strugar Semenov je zlobno rekel Zuračevu: «Ste doigrali? Zuračev je samo zamahnil z roko. V svoje stanovanje je vselil mojstra Vinogradova z ženo, otroki in staro tačo. Napotil se je k predsedniku mestnega ljudskega odbora: «Dajte mi tri tone strešne pločevine, pa bomo hitro zakrpalili...» Telefoniral je, pošiljal telegrame, tolažil ženske in delal, kar je zmogel. Toda, med razgovorom z Ušakovim ali tolaženjem Vinogradove tače ali med preračunavanjem s Sibircevim, koliko ljudi lahko razmesti v samskem domu, je mislil samo na eno: propadel sem. Stel so, koliko ljudi je ostalo brez strehe, koliko škoda so pretrpeli, koliko hujši lesa in železa, jaz pa. Ivan Zuračev, po statistiki samo enica, jaz, pošten sovjetski človek, ki sem vse svoje življenje posvetil državi, jaz propadam, vihar me je prevrnil in nikomur ni ničesar do tega.

Šest dni je preživel v mučnem pričakovanju. Sedmega dne ga je poklical po telefonu drugi sekretar mestnega komiteja: «Iz centralnega komiteja so sporočili. Prosijo vas, če bi prišli in osebno obrazložili...» Zuračev je pričakoval vse najhujše in se tako zmedel, da je spustil telefonsko slušalko. Dolgo so se iz nje še razlegali žalostni signali, toda ni jih slišal. Zakaj pa me ni poklical Ušakov? Verjetno se noče niti razgovarjati z menoj... Sploh pa je to katastrofa. Mislim sem, da bodo pisemno polzvedovali iz ministrstva... «Obrazložiti. Toda kaj naj ti razlagam? Vihar je bil, kot kaže, in to vsi vedo... Končal si, Zuračev, to je vse. Toda kje je to pravico? Mar jaz odločam o vremenu? Brez odločanja za natančno viltanje bi nikoli ne izpolnil nalog. Dalje je to pomembnem ekonomski doprinos za državo... Sprva so dolocili plan izgradnje, dvakrat so nas pozdravili zaradi prekoračenja načrta, zdaj se me na potnikali. Zakaj? Da, samo zato, ker je pridiv-

jaj vihar. Če bi ne bilo viharja, bi za prvi maj prejel pozdravno brzojavko. Res ni v tem nikakršne logike. Saj vendar nisem otrok, skoraj osemindeset let mi je in zaradi česa grem po zlu? Zasad? vremena!

Dolgo je ugibal, komu je uspelo poročati v Moskvo o zavlačevanju pri stanovanjski gradnji. Verjetno je to predvsem Sokolovski. Prav žal mi je, da ga nisem prej uničil. V prikladnem trenutku bi ga s takšnim adutom, kot družina v Belgiji, z lahkoto pospravil. Na noben način ne bi smel biti obziren. Zdal pa me je on izigral. Morda pa ni bil on — Je-gorov mi je pravil, da je še bolan. Kdo naj bi potem še bil? Sibircev ne, ta bi se zbal. Zares. Ušakov. Zed zdavnaj me je nadlegoval zaradi stanovanjskih hiš. Kaj pa ima tu opraviti? Za tovarno odgovarjam jaz. Hoče si pridobiti ljudi in pokazati vemo. Saj mi iz ministrstva niso še ničesar sporočili... jasno, da je Ušakov. Njega je pa podkurl Sokolovski. Kot da ne bi mogel leže v postelji napisati poročila ali pa telefonirati na mestni komite... Končno pa je vseeno kdo — ne propadajo oni, temveč jaz...

Sedel je v kupeju, mračen, ni gledal skozi okno, niti ni odgovoril sprevodniku, ko ga je ta pozval na čaj. Navadno se je Zuračev rad vozil z vlakom: takoj si je oblekel črtnato pidžamo, igral s sopotniki damo ali domino, s slastjo je glodal kuretnino, mlaskal z jezikom, pil čaj čaša za čašo, poslušal radio, pripovedoval o uspehih v proizvodnji, bral Krokodila in se gromko smejal: «Dobro so jih potipali», — z eno besedo, užival je življenje. Zdal pa mu je bilo vse zopno. Spoznal je, da je njegov sopotnik železničar bedak in blebetar. Radio je predvajal bedaste pesmi, da ga je od njih bolela glava. Postaje si bile zanemarjane, hiše so bile zametene s snegom — sploh mu je bilo zopno gledati vse to. Na splošno je bilo snega malo, slaba letina bo. V jedlinem vagonu so bili kotleti surovi, čaj pa je dišal po slanikih. V kupeju je bilo strahotno vroče, skozi okno pa je pihal.

Ponoči je železničar prijetno smrčal, Zuračev pa je na zgornjem ležišču ves čas samo mislil in mislil o minulih dogodkih. Že so posinjale okenske zaves, železničar se je obrnil, zakašljaj in si prižgal cigareto, Zuračev pa je še kar naprej premišljal. In ponovno je spoznal: vse se je pričelo z Leno. Nesrečna ženska, preveč je brala sentimentalne romane in zdaj pretresa življenje poštenega sovjetskega delovnega človeka. Kaj bo s tovarno? Saj smo vendar obljubili, da bomo za prvi maj izdelali novi model. Sokolovski nikakor ni slab konstruktor, Korotejev je zdaj zadovoljen: sistem signalizacije je Sokolovski popolnoma predelal. Res velika stvar je kritika! Da, toda zdaj v tovarni ni enotnega načela. Seveda, Jegorov je izkušen inženir, dolgo prakso ima, toda slabega značaja je, potem je pa še močno popustil po ženi smrti. Vsi slabši se zapustijo... Korotejev, to je človek z bodočnostjo, o tem ni dvoma, toda malo premlad je še. Ne morem si predstavljati tovarne brez sebe. Neverjetno, kako je to dekle vse pokvarilo. Korotejev je imel trikrat prav, ko je na predavanju v klubu dejal, nikar vleči ven iz stene opeke, vsa hiša se bo podrla. Vzgajajo slabo, čemu tiskajo idiotske knjige, zdaj pa so pričeli celo razgovore o čustvih. Evo tudi rezultatov... Potrebna je trda linija. Nič ne more reči, da sem živel za samega sebe, moje življenje je bila tovarna. In zdaj ni ničesar, prav ničesar, kot razmetani trami, razbito steklo, kup kamenja, to je življenje Ivana Zuračeva.

Železničar je ponudil Ivanu Vasiljeviču pirog: «Domači so, žena jih je pekla...»

Zuračev ni sprejel, ni imel apetita. Zlobno je pomislil: zanima me, kakaj si tako vesel? Danes peče piroge, a jutri bodo našli nekakega agronoma in ti gladko zletiš. Potoval je ves zadovoljen in govoril, da so ga poklicali k ministru. Gotovo računa na povišanje. Potem pa pride do poloma in v hipu ga snamejo, o tem ni dvoma. Nikomur ne smeš zaupati.

(Se nadaljuje)